

Ecclesia est consuetudo, quod absentibus ex iusta causa dentur. Sic Couar. dicto num. 8. vers. 10. Francus d. cap. unico. §. qui vero. num. 4. & sic explicat Couar. autores in oppositum allegatos.

D V B I V M X C I I I .

An Canonici, qui non intersunt diuinis officijs. negotijs Ecclesie sua expediens prepediti, lucentur distributiones quotidianas.

Honcalia in opusculis, opuse. 1. tract. 4. dicit, hos lucrari distributiones: & potest probari ex cap. unico, de cleric. non resid. in 6. vbi dicitur lucrari distributiones, qui non intersunt horis, propter Ecclesie utilitatem.

2. Prima conclusio. Absentes à loco beneficij sui pro negotiis Ecclesia sua expediens, non recipiunt quotidianas distributiones. Ratio, quia sic habet expressè cap. cim non deceat, de elect. in 6. Sic Syluest. verb. residencia, quæst. 7. D. Anton. 3. part. titul. 15. cap. 1. §. 14. Armil. verbo beneficium, num. 26. Sandoval lib. de offic. Ecclesiast. 6. part. cap. 17. Couar. lib. 3. variar. cap. 13. num. 8. vers. 8. & Archid. & quidam alij, quos ibi refert Dominicus dicto cap. unico. §. qui vero. Ripa tract. de peste. 2. part. num. 145.

3. Nota, quod si consuetudine fuerit obtinere, vt isti recipient distributiones, valeret consuetudo, & illis deberentur. Ratio, quia est inducta ex iusta causa, & iuri conformi. Sic Couar. Sandoval. Archidiaconus ibidem.

4. Secundum nota, quod, si in hoc casu cæteri Canonici sponte darent distributiones tali Canonicis absenti pro negotiis sua Ecclesie, posset illas recipere; quia non est pura remissio, vel donation, sed ex iustissima causa iuri conformi. Sic glossa dicto cap. unico, vers. utilitas, & Dominicus ibidem.

5. Secunda conclusio. Præsentes in loco sui beneficij, impedit tamen ab absentia in diuinis officijs pro negotiis Ecclesie sua expediens, lucrari quotidianas distributiones. Sic Couar. Sandoval, Dominicus, & Ripa ibidem. Et in hoc casu explicit isti autores dictum cap. unico, vt non contrarietur dicto capiti, cim non deceat, quamus glossa dicto cap. unico, verbo utilitas, hanc distinctionem reprobet, & alter concordet dicta capita.

D V B I V M X C I V .

An absentes à loco beneficij, eo, quod sunt in Concilio generali, lucentur distributiones quotidianas.

Aliqui dicunt lucrari; & potest probari ex cap. unico, de cleric. non resident. in 6. vbi dicitur, lucrari distributiones, qui non intersunt propter Ecclesie utilitatem. Hanc tenet Rebus in præbenefic. cap. de dispensatione non residendo, num. 34. & allegat pro Consilium Constantiense vbi infra; sed male, quia oppositum dicit. Idem tenet Sandoval lib. de offic. Ecclesiast. 6. part. cap. 17. & refert Iacobatum de Conciliis, lib. 5. art. 6.

2. Sit conclusio. Canonici absentes à loco sui beneficij, eo, quod sunt in Concilio generali, recipiunt fructus ac redditus beneficiorum, ac si per-

sonaliter residerent, non tamen lucratur distributiones quotidianas. Conclusio hac habetur expressè Concilio Constantiensi sess. 19. §. Item cim absentes; & colligitur ex cap. cim non decent, & Doctoribus citatis dub. precedenti, conclusione 1. qui assentunt, absentes à loco sui beneficij pro negotiis sua Ecclesia expedientis non lucrari distributiones quotidianas.

D V B I V M X C V .

An Canonici existentes in studio, vel lectione Theologie, vel seruitio Episcopi, vel Pape, lucentur distributiones quotidianas.

Honcalia in opusculis, opuse. 1. tractat. 4. dicit, existentes in Pape seruitio, non sua sponte, pro negotiis Ecclesia sua expediens, non recipiunt quotidianas distributiones. Ratio, quia sic habet expressè cap. cim non deceat, de elect. in 6. Sic Syluest. verb. residencia, quæst. 7. D. Anton. 3. part. titul. 15. cap. 1. §. 14. Armil. verbo beneficium, num. 26. Sandoval lib. de offic. Ecclesiast. 6. part. cap. 17. Couar. lib. 3. variar. cap. 13. num. 8. vers. 8. & Archid. & quidam alij, quos ibi refert Dominicus dicto cap. unico. §. qui vero. Ripa tract. de peste. 2. part. num. 145.

2. Secunda conclusio. Existentes in Summi Pontificis seruitio non lucratur distributiones. Probat, quia cap. cim dilectus, de Cleric. non resident, tantum dicitur, vt existentes in Pape seruitio distribuantur fructus præbendæ, sed nomine nefructuum non veniunt distributiones quotidianæ, vt dixi supra; ergo. Sic glossa dicto cap. cim dilectus, & glossa cap. unico, de Cleric. non resident. in 6. in addit. ad vers. Adserunt. Francus dicto cap. unico, §. statuimus, num. 3. & Dominicus ibi eodem §. Sandoval lib. de offic. Ecclesiast. 6. part. cap. 17. Syluest. verb. residencia, quæst. 7. Rosel. ibi num. 4. Angel. verb. Clericus 7. num. 2. Armil. verbo beneficium, num. 62. S. Anton. 3. part. titul. 15. cap. 1. §. 14.

3. Secunda conclusio. Existentes in Episcopi seruitio non recipiunt quotidianas distributiones, si ob id impedit non intersunt diuinis officiis. Ita habet expressè cap. de cetero, de Cleric. non resident. & docet Panormit. ibi, & glossa cap. ad audiendum, eodem tit. Sandoval, Syluest. Angel. Rosel. Armil. S. Anton. vbi supra, Couar. lib. 3. var. cap. 13. num. 2.

4. Ultima conclusio. Studentes Theologie tempore à iure concessio, & ob id non absentes diuinis officiis, non recipiunt quotidianas distributiones.

Ratio, quia nullo iure id caetur, sed tantum, quod recipient fructus. Sic Con. Sandoval, Syluest. S. Anton. Honcalia, Arm. ibidem, glossa cap. finali, de magistris, Holtiensis in summa, tit. de magistris, num. 9. glossa dicto cap. unico, de cleric. non resident. in 6. vers. Reciperit. Et et textus expressus cap. licet, de præbendis. Atque ita declaravit congregatio Cardinalium, vt refert Garcia part. 3. cap. 2. num. 117.

Tandem nota, idem dicendum esse ex dispositione iuris de lectoribus, seu docentibus Theologiam: patet eadem ratione. Sic Syluest. S. Anton. ibidem, glossa, cap. finali, de magistris. verum iam ex gratia, diebus quibus legunt, habendi sunt sicut præsentes in choro, & inferuentes, vt declarauit Gregorius XIII. audita relatione congregationis Cardinalium, vt habetur in declarationibus Cardinalium, vt habetur in declarationibus Cardinalium ad cap. 1. sess. 5. num. 12. §. non debent.

**

D V B I V M

D V B I V M X C V I I .

An habens priuilegium à Romano Pontifice, vt seruat canonici per vicarium, vel, vt recipiat fructus, tanquam si presens esset, lucretur distributiones quotidianas non assisteris officiis diuinis.

Aliqui dicunt, habentem priuilegium, vt in distributiones, ac si resideret, lucrari distributiones. Sic glossa cap. cim dilectus, vers. fructus, de Cleric. non resid. Holtiens. cap. ad liberandum, de Iudeis. Et idem dicit, quando priuilegium continet, vt recipiat fructus integrè, ac si resideret, Vincentius cap. excommunicatus, §. Catholici, de heret. Sit tamen

2. Prima conclusio. Habens priuilegium à Romano Pontifice, vt absens recipiat fructus beneficij, non ex eo potest recipere distributiones. Conclusio hec est certa, & à nemine negatur, quia fructuum nomine non veniunt quotidianae distributiones, vt supra notaui. Sic Dueñas regula 134. limitatione 6. & reg. 206. initio. Felin. cap. Iacobus de Simon. & alij, quos refert Dueñas gloss. cap. unico, de Cleric. non resid. in 6. vers. adserunt, & ibi Probus num. 50. Anchatar. ibi, notab. 4. Dominicus, & Francus ibi statuimus, num. 3. Staphilæus de literis gracie, fol. 192. Guillermus Caffadorus decisione unica, de Cleric. non resident. Couart. lib. 3. variar. cap. 13. num. 2.

3. Secunda conclusio. Idem censendum est contra autores primas sententias, quamvis priuilegium continet, vt recipiat fructus, ac si resideret, & praesens esset; quia adhuc in hoc casu non lucrabitur distributiones quotidianas. Ratio, quia differunt residerere, seu praesentem esse, & interesse: est enim dicitur residerere, seu praesens esse, qui in eo loco habitat, in quo Ecclesia est, cuius beneficium habet; is vero dicitur interesse, qui ipsi diuinis officiis celebrandis praesens est, & ministerium eorum celebrationi exhibet, vt optimè notant Couar. vbi supra num. 3. glossa dicto cap. unico, ante vers. Confutandis. Dominicus eodem cap. unico, in principio. Hanc tenet Couar. eodem num. 2. glossa dicto vers. adserunt. Dominicus dicto §. statuimus, Francus, Anchatar. Probus, Staphilæus, Guillermus vbi supra.

4. Tertia conclusio. Si priuilegium continenter, vt recipiat fructus, ac si praesens esset, & diuinis officiis interesser, recipere posset, etiam absens, distributiones quotidianas. Patet, quia haec debentur solis intercessentibus, & priuilegium dicit, ac si interesser. Sic glossa dicto vers. adserunt.

5. Ultima conclusio. Si Canonicus ex speciali dispensatione seruat Ecclesie per vicarium, non recipiet quotidianas distributiones; nec ipse, quia non personaliter seruit, nec vicarius, quia non est Canonicus. Sic Couar. eodem num. 2. Calderinus tit. de Cleric. non resident.

in conf. 1.

An Canonici absentes horis, non tamen cantantes, teneantur restituere distributiones.

D V B I V M X C I X .

D V B I V M . C.

An Canonici, qui, dum sunt in choro, non solum non cantant, sed nec attendunt, immo confabulantur, dum chorus cantat, teneantur restituere distributiones quotidianas.

D V P L E X est sententia.

Prima dicit, teneri restituere distributiones, quia perinde est, ac si non adestent, & dormient. Sic Nauar. cap. quando, cap. 5, num. 16. Aragon 2. 2. quest. 83. art. 13. fol. 870. & inquit Gerson Alph. 40. litera K, & a fortiori hoc sententia authoris citati dub. preced. qui aiunt, Canonicos non cantantes teneri restituere distributiones. Idem tenet Nauarra lib. 2. de restit. c. 2. num. 202. 203. & alii.

Secunda sententia dicit, Canonicos non attentes, immo confabulantes in choro, lucrati distributiones. Ratio, quia (vt probauit dub. preced.) distributiones dantur Canonicos pro assentia in choro, & vt chorus sua presentia autorizent; ergo, sicut Clerici funus aliquod comitantes, licet confabulentur, licet acquirent stipendium, quia datur illis, vt comitentur, & autorizent; sic Canonici, &c. Item, quia sic vobis receptum est. Hanc tenet Metina in summa lib. 1. c. 14. §. 1. Idem tenet Henriquez à me consultus, & quamplurimi ex neoterici admodum docti Magistri. Et hæc videtur mihi probabilius.

D V B I V M . C I.

An Canonicus, qui non recitat officium dominum nec in choro, nec priuatim, si affiat in choro, teneatur restituere distributiones quotidianas.

Motus proprius Pij V. supra relatus dub. 22. vbi sic dicitur, distributiones vero, qui statim horis interfunt, recipiant; vbi nihil dicitur de canto. Sed de hoc canto reliquit usque ad finem capituli, & circa hoc ordinat, quod expedit, Concilium prouinciale, & interim Episcopus cum duobus Canonici: unde interim, quod non est statutum, vel ordinatum in aliqua Ecclesia, quod non cantantes non recipiant distributiones, illas recipient. Et per hoc responderet ad locum Concilii citatum pro prima sententia, nam, vbi Episcopus prescriperit hanc formam, concedimus eam esse obseruandam: vbi autem non fuerit tale statutum, seu consuetudo, tenendum videtur, non teneri restituere. Hanc tenet Metina in summa lib. 1. c. 14. §. 11. Aragon 2. 2. quest. 83. art. 13. fol. 870. Pro eadem sententia est Panorm. cap. cum olim, de sententia & re iudic. num. 6. vbi hac dicit, Distributiones dantur respectu interesse diuinorum, non practice & respectu cantus, vel alterius obsequi. Pro eadem sententia est doctrina Caetani in summa, verbo hora fine, vbi hac dicit, *Maiores in choro non debent cantare, sed meditari, que ab inferioribus cantantur.* Eadem tenent quamplurimi valde docti neoterici. Et hæc sententia est probabilius, & amplectenda.

**

Lib. II. Cap. II. Dub. CII. &c. 249

D V B I V M . C III.

An diebus, quos de recle vocant, concessis Canonici, ut etiam si horis non intersint, lucentur distributiones, licet eas acquirant, licet illos male expendant, absque iusta causa.

D V B I V M . C II.

An Canonici, qui intrando in chorum, indeque egrediendo, constitutum signum punctum observant, ita, ut nec ante egrediantur, nec post permaneant, teneantur restituere quotidianas distributiones.

Nota, per statuta Ecclesiarum constitutum est, qua parte Missa, vel horae debeant Canonici in chorum ingredi, vt acquirant distributiones. Commuter autem statuta habent, quod dispositum est in Concilio Batiliensi sess. 21. cap. quo tempore quisque debet esse in choro, vbi sic dicitur, Qui in matutinis ante finem Psalmi, Venerie, exaltemus, & in aliis horis ante finem primi Psalmi, & in Missa ante ultimum Kyrie eleison usque ad finem diuinio officio non interfuerit, nisi forte necessitas cogere, petita, & obstanta a Preside chori licentia, discedere oporteat, pro illa hora absens habebatur. Duplex est sententia,

2. Prima dicit, quod si residuum temporis negotiis Ecclesiæ Canonicus expendat, lucratur distributiones: si autem ociosus, & sine bona causa absit, non acquirit distributiones, licet statutum, aut consuetudo talis Ecclesiæ illum excusat. Ratio, quia intentio statuti fuit pro causis iustis, alias esset irrationabile, & iniustum. Sic Palud. 4. dist. 15. quest. 5. art. 3. conclusio 9. Nauar. cap. quando, cap. 5. Hilp. num. 18. & 19. Lat. num. 20. & cap. 21. Lat. num. 63.

3. Secunda sententia docet, quod isti, qui sine causa rationabiliter non ingrediuntur chorum usque ad punctum statutum, licet malè faciant, at vbi non esset manifesta statuti perverstas, lucentur distributiones, nec ad villam restituitionem tenerunt. Probatur, quia, postquam totum collegium more, & vobis legem condidit, nisi manifeste prauitatem, & corrupciam præ se ferat, nemo eiusdem Societatis, tenetur amplius de legislatione diligenter, sed fatigatur seruando talen legem. Secundò probatur, quia, vt bene ait Nauar. vbi infra, illa non censor pars notabilis, vt ob id desperat Canonicus distributiones. Hanc tenet Soto lib. 10. de iust. quest. 5. art. 6. circa finem, conclusio 5. Nauar. summa Hilp. cap. 25. num. 133. Henriquez à me consultus, & alii. Et hæc sententia est probabilius.

4. Nota tamen, quod prior sententia, quo ad hoc, est vera, & colligitur aperte ex cap. 2. nro. 6. de clericis, non rest. in 6. scilicet conseruandem utrumque legitimè inducunt, quia obtinent fit distributiones debere consequi eos, qui initio diuinorum officiorum adseruntur, licet statim à choro exant, esse iniquum, & in foro conscientia non excusat, re restituitione distributionum. Sic Sandoual lib. de officiis. Ecclesiastico 6. part. 6. 15. vbi plutes Iurisperitos refert. Idem Couart.

lib. 3. var. cap. 13. num. 8.

fine, & alij.

¶ Nauar. cap. quando, cap. 5. Hilp. & Lat. num. 18. 19. dicit, statutum concedens dictos dies de recle, intelligendum est, iusta interueniente causa, & cap. quando, Lat. cap. 21. num. 64. dicit, quod, qui principaliter dies, vel mensis, de recle statuto concessos accipi, ad peregrinatio proficisciendum, viendum cognitos, vel amicos, vel ad alia iusta negotia, non peccat, nec teneri restituere distributiones, licet multis horis, in quibus officium dicuntur in choro, intendat ludus, vel alii rebus vanis; quia, quod principaliter intenditur, est attendendum; qui tamen principaliter ad hæc vana acciperet illos dies, peccaret, & teneretur in conscientia restituere distributiones.

Sit tamen conclusio: Diebus, quos de recle vocant, licet lucratur Canonici non affidentes horis distributiones, quas illis statuta Ecclesiarum concedunt, licet predictos dies perperam, & vanè expendant. Ratio, quia predicti dies absolute conceduntur, ut aliquam requiem habeant Canonici toto anno affidentes horis, & iustum est, eam requiem eis concedi. Item, quia sic vobis interpretatur est. Sic nonnulli maximè docti recentiores. Vtrum autem fruatur diebus de recle, qui per totum annum non resider, statim dicam subsequenti.

D V B I V M . C IV.

Vtrum Canonicus per totum annum non residiens possit frui diebus, quos vocant de recle.

Ratio dubitandi est, quia hi dies conceduntur ad residentium requiem, & leudem.

Dico, quod his funguntur, nisi in Ecclesia statutis, vel consuetudine in ea recepta est declaratum oppositum. Ratio, quia hæc lex est edita in fauorem communem totius Capituli, at lex edita in bonum commune non cessat, cessante fine, in quadam particulari, vt patet in ieiuniis lege, & docet cum aliis Couar. cap. cum omnes, de testam. n. 9. Soto lib. 4. de iust. quest. 5. art. 3. Ledefm. 2. 4. quest. 18. art. 1. dub. 12. at hæc non cessat finis in communi, sed in quadam particulari. Deinde, quia etiam in hoc particulari non cessat omnino finis; finis enim horum dierum de recle, est non solum ad requiem capitularium, sed etiam, ne sint ita alligati, & constricti, vt non possint absesse, vel vno temporis puncto, quin multentur, & solvere coagantur. Ad hoc conceduntur in constitutionibus Ecclesiarum aliquot dies de recle, scilicet, vt possint absque villa pœna absesse à choro; atque hic finis adhuc manet in hoc particulari, cum præter hos dies, compellantur soluere ad ultimum

utique marauetinum. Atque hoc ipsum aliquibus viris doctis, quos ego consului, fuit vobis.

D V B I V M .

D V B I V M C V.

An eadem assistentia requiratur in anniversariis defunctorum ad ea lucranda, quam diximus requiri in distributionibus quotidianis.

Sit conclusio. Eadem omnino assistentia requiritur ad lucrandas elemosynas pro anniversariis, quae requiruntur ad lucrandas distributiones quotidianas; & confutatio contra nihil obstat, sicut infra dicemus, confutendum non valere circa distributiones quotidianas. Sic habetur expressio cap. vniuersitatis, de clericis, non resid. in 6. fine, vbi id etiam docent glossa, & omnes Doctores.

2 Sed quid, si testator quidam fieri iussit anniversarium in quadam Ecclesia collegiali assistentibus Canonicis, & quod solum illi lucrarentur, qui adfuerint, lucrabitur, qui est impeditus propter infirmitatem, aut aliam causam sufficiens ad lucrandas distributiones quotidianas, iuxta cap. vnicum, de clericis, non resid. in 6. atque ob hoc non adest.

3 Ratio dubitandi est, quia, licet dicto cap. vnicum dicatur, idem esse de anniversariis dicendum, & de distributionibus, & sic anniversaria lucrabitur absentes ex dictis causis: at id videtur intelligendum, quando anniversaria simpliciter, & absoque nulla alia expressione voluntatis testatoris relinquantur; ut in nostro casu testator expressit, nelle lucrari, nisi presentes; ergo non enim credendum est, dictum cap. vnicum voluisse disponere contra expressam testatoris voluntatem, qui de se sua potest disponere.

4 At dicendum est, lucrari. Primo, quia, cum sit dispositio, cap. licet, de prebend. quod distributiones quotidianae tantum debentur illis, qui interfuerint horis, nihilominus caput vnicum, de clericis, non resid. presentes reputat infirmos, & legitimè impeditos, &c. & ibi decernit, idem dicendum de anniversariis: ergo, licet clausula testatoris dicat, quod debet anniversaria hoc praesentibus, ceteris praesens infirmus, &c. Item, quia Anchiar. eodem cap. vnicum, notab. 6. dicit, quod, licet statuto aliquis Ecclesia caueatur, non dari distributiones, nisi interessibus diuinis, includuntur ibi, qui non possunt interesse ex causa eo cap. vnicum expressis; quia tales, inquit, pro praesentibus reputantur, in tantum, quod, si quis in urbe continetur residere, non est perius, si non residet ex causa illo cap. vnicum expressis; quia finitus residere in iure: & licet statutum non comprehendat causum fictum, at, si ille casus fictus procedit a iure communii, ad talen casum fictum extenderit statutum: ergo similiter in nostro casu, licet clausula testamenti requirat praesentiam ad lucrandum anniversarium, ceterib[us] praesens, qui ex dictis causis absens est. Tertio, quia testator non omnino expressis, est suam voluntatem, ut absens ex morbo, vel alia causa non lucraretur, sed tantum dixit velle, ut soli praesentes lucrarentur, & ita dubium est, an voluntie excludere absentes ob infirmitatem, &c. At testator in dubio videtur magis elegisse viam iuris communis, quam specialis, *In testamento, C. de testam. militi.* & ita dixit Aretin. *L. vñica. §. 1. ver. sc. testator ff. de vñc. & pupil. subff.* Bart. *L. Lucius, eodem it. Mantica lib. 6. de coniç. vñc. vñc. volunt. tit. 6. num. 16.* quod adeò verum est,

quod in dubio dispositio testatoris, si potest aliter interpretari, non debet intelligi, ut inducar aliquid exorbitans à iure, tametsi hoc testator potuerit inducere. Casus est notabilis, & ibi Bartol. *L. vñc. §. 1. ff. delegat. 13. glossa l. talis scriptura, ff. de legat. 1. Manrica eodem num. 16.* Ergo huc dubia testatoris dispositio intelligenda est secundum ius commune dicti cap. vnici, ut feliciter soli lucrarentur praesentes, nisi absint ob morbum, &c. Quartò, quia expressio eius, quod tacite insit, nil operatur, nec addit, cap. significati, de elect. nec, qui declarat, statuit, liberates palam, & sed eis notam, ff. de resam. & docent Nauar. *Summa cap. 21. Hipp. num. 44.* in vtrique Latina num. 43. Felin. cap. ad audiencem, et 2. de rescript. num. 8. Cum ergo haec conditio apostolica testatore, scilicet, ut non lucrarentur anniversaria, nisi praesentes, tacite insit propter ius commune, dicto cap. vnicum eam exprimens, cuius expressio nihil nouum inducit, nec aliquid operatur. Ultimò, qui non inducunt formam, nec conditionem ea, que iure insunt, etiam ab homine expressi fuerint, saltem, quando non alio modo, nec alia forma exprimuntur, quam iure expressa sunt, *I. conditions, que intrinsecus, ff. de condit. & de monst. 1. 3. ff. de legat. 1. cap. significati, de elect.* vbi Panorm. num. 6. & communis omnium sententia hoc notat, ut referat, & sequitur Couar. cap. aliam mater, 1. part. §. 9. num. 8. Cum ergo haec conditio posita a testatore, scilicet, quod non lucrarentur anniversaria nisi presentes, sit in iure expressa, & non exprimatur alio modo, nec verbis specialioribus a testatore, quam iure expressa sit, non induc formam, nec conditionem nouam, & sic lucrabuntur hoc anniversarium absentes ob infirmitatem, &c. vt lucrarentur stando in solo iure communii, d. cap. vnicum. Et sic sensere docti recentiores a me consulti.

D V B I V M C VI.

An ei, qui interest diuinis officiis ratione duorum officiorum, ut si est Canonicus, & Decanus, debeantur duplices distributiones quotidiana.

Dplex est sententia. Prima ait, non deberi duplices. Ratio, quia distributiones dantur pro assistentia diuinis officiis, sed iste non est praesens, & assit nisi virius: ergo non lucrabitur duplices distributiones. Sic Buttr. cap. cinn olim, de sententiis, & re indic. Francus cap. vnicum, de clericis, non resid. in 6. Ludovic. Gomez, & Rochus de Curte, quos referit Couar. vbi infra.

Secunda sententia docet huic deberi duplices distributiones quotidianas. Probatur ex dicto cap. cum olim, vbi dicitur, talem habere duplēm vocem de electionibus, ergo pari ratione, in choro habebit duplices distributiones. Sic Ioan. Andr. Panorm. & Felin. dicto cap. cinn olim, Bald. & Cardin. quos referit, & sequitur Couar. lib. 3. variar. cap. 13. num. 6. Auctiles cap. 1. *Praetorun. §. officio, num. 10.*

Sit conclusio. Haec secunda sententia est probabilior, saltem, vbi consuetudine fuerit recepta, quia quando in iure dubium est, consuetudo est optimum iuris interpres. Sic Bald. Cardin. quos referit, & sequitur Couar. ibidem.

D V B I V M

Lib. II. Cap. II. Dub. CVII. &c. 251

D V B I V M C VII.

An concionator, cui dantur sex dies precedentes concionem, ut possit adesse lucrancis distributiones, posset illis diebus adesse, & loco illorum alios frui.

Videntur mihi, non posse id facere eiusmodi concionatorem, illa enim est indulgentia diei annexa, sicut, si Pontifex concedat mihi prilegium, ut quatuor proximis diebus festis non audirem sacram, non possum hos dies in aliis quatuor dies festos subsequentes commutare, neque beneficiarius, qui ratione morbi excusat, a recitatione officio, si velit, etiam cum detrimento fui salutis tunc recitare, non potest postea sanus effectus omittere recitationem per tot dies, quo recitauit agrotus, sed temebit recitare, & aliqui, si non recitat, restituere fructus illorum diecum, quia illa excusat a recitatione erat annexa & allegata illis diebus, atque adeò non potest ad alios transferri.

2 Hinc pater resolutio ad similem casum, an sci-licet, qui ratione morbi semel excusat est ab existentia chori, & a morbo liberatus non tendit prima via recta in suam Ecclesiam, quia praefixa valetudine non potuit accedere, sed adiuit Ecclesiam propinquiorum auditurus sacram, lucrare distributiones, que secundum Ecclesiam statutum non acquiruntur, nisi primū exiens recta via tendat in suam Ecclesiam, esti iam amisi, quia non terredit, non potest distributiones illas accipere, & illos dies, quibus ratione morbi excusat, computate in diebus vacationum, quo de ree vocant.

3 Respondet, illas non lucrari, si prius aeat ad propinquiorum Ecclesiam, quam ad suam, etiam si id faciat pro infirma valetudine, ratione cuius non potest accedere ad suam Ecclesiam. Ratio est, quia ad lucrandas distributiones est conditio, sine qua non, ut primus exitus post aggritum debet fieri via recta in suam Ecclesiam; atque ita, non feruata hac conditione, non lucratur distributiones, neque potest illas accipere diebus, quos vocant de ree, si iam illas amisi non eundo primo exitu ad suam Ecclesiam, vel quia amisi ius ad frumentum, quod vocant pauperum rationem supradictam, quia haec excusat est alligata illis diebus, nec potest transfigti ad alios.

D V B I V M C VIII.

An, si ceteri Canonicci remittant distributiones quotidiana non assistenti horis canonici, posset ille tuta conscientia non restituere.

Triplex est sententia. Prima dicit, quod si ceteri remittant, non tenetur illa restituere, quando ille distributiones a ceteris assistentibus. Ratio, quia illi Canonicci sunt veri domini, & habent ius ad illas distributiones, ergo possunt illas remittere. Sic glossa cap. vnicum, de clericis, non resid. in 6. ver. suas, & ibi Francus §. qui vero, num. 4. & ibi Dominicus dicto §. qui vero, Syluest. beneficium 5. quæst. 3. Angel. Clericis 7. num. 8.

Secunda sententia docet, valere remissionem,

quando ea non fieri in fraudem legis, & si autem fieri in fraudem legis, & cultus diuinus detrimentum, ut si generaliter omnes libi iniucem remittant distributiones, non valeret. Sic Gabr. 4. dif. 15. q. 8. art. 2. conclus. 2. Nauar. summa Hipp. cap. 2. num. 13. Honcalia in opusculis, opus. 1. tral. 4. de distributionibus quotidianis. Sandoval lib. de ofic. Ecclesiastico 6. p. cap. 17. & alij. Et de hac remissione intelligit Sandoval decretum Concilij citadum.

Tertia sententia docet, nullam remissionem 3 excutare, quoniam Canonicus absens teneatur distributiones restituere. Probatur, quia distributionum perdito est principaliter inducta in favorem publicum cultus diuinus, sed consensus priuatarum ius publicum tollere nequit; ergo. Item, quia Concil. Trident. *ff. 24. cap. 12. de reformas.* dicit, absentes non potest lucrare distributiones, non obstante quavis remissione, vel collusione. Sic Archid. quem refert glossa dicto ver. suas. Et colligitur ex doctrina glossa ibi, credit enim remissionem valere, quia (inquit) non dicitur in illo capitulo remissionem non prodeesse. Cum ergo in Concilio Trid. dicatur, remissionem non prodeesse, iuxta hanc glossam doctrinam, dicendum est, modò remissionem non valere. Item tenet Nauar. *cap. quando, latine cap. 22. num. 49. Henriquez lib. 7. de indulg. cap. 3. 6. num. 4. & alij.* Atque haec sententia tenenda est.

D V B I V M C IX.

An si Canonicus absens restituat distributiones quotidiana alios Canonicis quibus acri-escunt, & illi distributiones iam restitutas reddant ipsi restituenti, posset talis Canonicus absens illas recipere.

Sit conclusio. Si restituot fieret cum pacto de 1 donando postea distributiones restitutas, talis redditio, seu donatio non valeret, quia effectu idem est, ac si non restitueret: at si bona fide sine fraude restitueret distributiones, & alter liberet sine dolo, & metu ei redderet ex intuito amicitia, valeret talis redditio, seu donatio. Ratio, quia Concil. Trident. *ff. 24. c. 12. de reformas.* vetat remissionem, non vero donationem rei iam restitutas, & cum sit bona fide, non est extendenda. Item, quia longè diffat, propriè loquendo, remissio, & donatio, licet largo modo patia sint, nam facilis quis remittit, quam donat. Et confirmatur, quia pater potest ultra tertium, & quintum remittere filium fructum filio, at nequit donare filio ultra tertium, & quintum. Hanc tenet Nauar. *cap. quando, latine cap. 22. n. 50.* & hoc idem in alio similiter tenet glossa *cap. statutum, de rescript. in 6. §. si quid antea, ver. remissione,* & Dominicus eodem §. *Syl. iudea 1. q. 8. Armil. num. 6. Angel. n. 8. Rofel. index 1. num. 6.* Cum enim dicto cap. statutum, decretum sit iudicem Ecclesiasticum delegatum teneri restituere munera acceptia, non obstante partis remissione, concludunt dicti authores, quod si finito iudicio, iudex restituere munera in fraudem, ut si postea redonarentur, non valeret; secus, si restituere sine fraude, & ille liberaliter redonaret. Hanc etiam in propriis terminis tenet Henriquez lib. 7. de indulg. cap. 3. 6. num. 4. in commento litera X.

D V B I V M

D V B I V M C X .

An consuetudo inducta, ut Canonici non assidentes horis, lucentur distributiones quotidianas, eos excusat, quominus distributiones perceptas absque absentia teneantur restituere.

1 *Si prima conclusio. Consuetudo, ut absentes recipient distributiones quotidianas, generiter inducta, eos non excusat a restituzione. Probatur, quia cap. unico de clericis non resid. in e. statuitur, absentes non lucrari distributiones, non obstante quavis consuetudine. Et idem definitur Concil. Trident. s. 24, cap. 12. de reformat. & idem tenent omnes Doctores citandi.*

2 *Secunda conclusio. Si consuetudo induxit, ut dentur distributiones quotidianae absentibus in eo casu, quo de iure dubium est, aut absentibus debeat, & sit legitimè prescripta, valebit. Ratio, quia per hanc consuetudinem nulli aperiè iuri contrarium inducitur. Sic Baldus, Decius, Excas, Rochus de Curte, quos refert, & sequitur Couar. lib. 3. var. cap. 13. num. 3. Duenas regula 206.*

3 *Tertia conclusio. Licet consuetudo generalis, ut absentibus debeat distributiones, non valeat: si tamen ex peculiari, & speciali causa in aliqua Ecclesia inducta fuerit, ob aliquam specialem rationem iustum, valebit: vt, si in aliqua Ecclesia consuetum sit, distributiones absentibus deberi, modo hi absentia causa studij, vel ad breue tempus. Sic Excas, Decius, quos refert, & sequitur Couar. eodem cap. num. 5. Sandoval lib. de officio ecclesiastico 6. part. cap. 17. Duenas vbi supra.*

4 *Quarta conclusio. Non tantum consuetudo præterita non valet, sed etiam non valebit consuetudo futura, ut Canonici non assidentes lucentur distributiones. Ratio, quia, quando lex, vel canon improbat consuetudinem ob eius iniuriam, censetur reprobare non tantum præteritam, sed etiam futuram consuetudinem; eadem est ratio vitriisque, de quo alibi latius; at in hoc calu reprobatur consuetudo, ut iniqua. Sic Probus, quem refert, & sequitur Couar. eodem n.s.*

5 *Quinta conclusio. Etiam consuetudo immemorialis censetur in hoc casu reprobata. Ratio, quia, quando canon improbat consuetudinem, ut iniquam, censetur etiam reprobare immemoriam, propter rationem dictam conclusionem præcedentis; ut hoc casu censetur reprobata hac consuetudo, ut iniqua, ut dixi conclusione præcedenti ex Couar. ergo.*

6 *Sexta conclusio. Consuetudo valebit, vbi post dictum Concilii fuerit ex consensu summi Pontificis inducta, ut distributiones dentur absentibus. Ratio, quia consensus summi Pontificis inducit dispensationem. Ita Excas, Panorm. quos refert, & sequitur Couar. dito n.s. Duenas vbi supra.*

7 *Tandem nota, aliquos, quos refert, & sequitur Duenas vbi supra, alterare valere consuetudinem, ut qui interfuerint certis horis, lucentur omnes distributiones, licet non interfuerint omnibus horis; sed Sandoval vbi supra alios referens hoc reprobat, & meritò, quia intentio dicitur, & Concilij Trid. est, ut, qui non interest aliqui horæ, non lucentur illius hora distributionem, non obstante quacumque consuetudine.*

D V B I V M C X I .

An hucusque dicta de distributionibus quotidianis locum habeant in Ecclesiis, ubi canonici nullus habet redditus, præter distributiones.

1 *It conclusio. Decreta in Concilio Trid. & cap. unico, de clericis non resid. in e. quæ hucusque dicta sunt, non habent locum in Ecclesiis, vbi canonici nullus haberet redditus, præter distributiones quotidianas. Ratio, quia non debet esse canonicus, absque vilis fructibus. Unde in iis Ecclesiis standum est eorum consuetudini. Sic glossa dicto cap. unico, vers. recuperit.*

D V B I V M C X I I .

An Canonici non assidentes horæ, nec recipientes quotidianas distributiones, peccent.

1 *Riplex est sententia. Prima dicit, nullo modo peccare, nisi sequatur detrimentum cultus diuinus. Ratio, quia est lex difinituia, feliciter, ut facis intersit, vel distributiones amittant. Sic Metina 1.2. q. 6. art. 4. ad 2. fol. 87.*

2 *Secunda sententia dicit, peccare mortaliter, quando circa iustum causam communiter ad Ecclesiam non confluunt, vel quando Ecclesia patitur notabilem iacturam, & dicit haec sententia, hoc tantum habere verum in beneficiariis Ecclesiastiarum regularium, vel collegialium. Probatur ex cap. finali, dicitur 92. vbi tales à clerico deponi subentur: quia pena, cum grauis sit, non infligunt nisi pro culpa mortali. Sic Sylvest. verbo hora, q. 10. Angel. num. 25. 26. Greg. Lopez part. 1. tit. 6. l. 34. ver. 1. en la Teste.*

3 *Tertia sententia dicit, hos non peccare mortali, quando non interuenit contemptus, vel non notabiliter patitur iacturam cultus diuinus; peccare tamen venialiter, quando sine iusta causa non interfundit officio diuino. Sic Doctores citandi. Sit*

4 *Prima conclusio. Si ex tali absentia omittitur officium diuinum publicum, quod alias erat dicendum, vel alias norabilitate leditur cultus officij diuinum, est peccatum mortale; & in hoc convenimus cum secunda sententia: & probatur ex capite, quod illa pro se adducit. Item ex cap. num. ad hoc, de clericis non resid. vbi Gregorius VIII. precepit Patriarche Antiochia, ut cogeret Canonicos illius Ecclesie ad residendum, & alias illos priuare fructibus. Hanc, præter Doctores secunda sententia, tenent Caier. in summa, verbo hora, vñsc. Quo ad quinum. Tabien. ibi num. 18. Aramil. num. 21. Sandoval lib. de officio ecclesiastico 5. part. cap. 4. Nieuw in summa, tit. 6. Nauar. cap. quarto, cap. 4. Hisp. num. 14. 15. Lat. num. 14. & Lat. c. 21. num. 34. & nonnulli docti recentiores.*

5 *Secunda conclusio. Si propter talen absentiæ non läderetur norabilitate cultus diuinus, nec esset contemptus, non esset peccatum mortale. Ratio, quia, cum non fiat notabilitas iuria, non censetur materia adeo grauis, ut obliget ad mortale. Sic contra autores secundæ sententiae tenent omnes Doctores citati pro prima conclusione.*

6 *Tertia conclusio. Etiam in hoc casu esset pec- catum*

3. *An Papa possit esse simoniacus, & simonia penas incurrere.*
4. *An vendere spiritualia naturalia, ut sciencias, & artes, qua humano sudore comparantur, sit simonia.*
5. *An vendere preciosum Theologiam sit simonia.*
6. *An sit simonia pro aliis virtutibus premium dare.*
7. *An pro sacramentis licet premium recipere.*
8. *An licet premium offere pro sacramentis ministri tradidit ad redimendam vexationem.*
9. *An licet premium dare, quando superior iniuste me excommunicavit, suspendit, vel interdixit, ut absoluatur.*
10. *An pro labore in ministerio sacramentorum, vel aliorum spiritualium operum impenso licet premium recipere.*
11. *An licet ministri Ecclesie accipere stipendium sustentacionis proministerio rerum spiritualium, ut sacramentorum, predicatione, celebratione Missæ, &c.*

12 *An si simonia, si ministri spiritualium intendans stipendium sustentacionis, tanquam suam principalem, ita, ut illo ejusmodi modo ministriaret, et si Canonicus vadat ad clorum principaliter propter distributiones.*

13 *An pro necessaria mortuorum exequis premium recipere sit simonia.*

14 *An pro loco sepulture premium dare sit simonia.*

15 *An pro sacramentalibus, & ejus materia sacra premium recipere sit simonia.*

16 *An licet monera alicui offerre, ut faciat aliquod bonum, v.g. ut audiatur sacrum, invexit in religionem, vel defit a malo, vel ne fornicietur.*

17 *An si simonia premium recipere pro aëtatis precentibus a potestate spirituali, id est, pro ejus potestate spirituali.*

18 *An licet Episcopis pro visitatione Ecclesiastarum sita Episcopatus accipere procuraciones statutar, que dicuntur manuales.*

19 *An si simonia accipere pecuniam pro collatione ordinum.*

20 *An si simonia, si Notary Episcoporum premium recipiant pro literis testimonialibus ordinum, dispensationum, & beneficiorum collationis, & pro scribendis literis dimissoriis.*

21 *An si simonia premium recipere pro sententia indicie, & testimonio testis, patrocinio Advocati.*

22 *An si simonia dare, vel recipere premium pro omissione alicui aëtatis spirituali, ut pro non celebrando, pro non absoluendo, &c.*

23 *An si simonia dare premium pro ingressu in collegium, vel in confraternitatem, id est, cofradia.*

D V B I V M I .

Quid sit simonia.

I *It conclusio: Simonia est studiose voluntas aliiquid spirituale, vel spirituali annexum emendi, vel vendendi. id est, actus voluntatis liber, & deliberatus emendi, vel vendendi, subquo comprehenditur omnis contractus, in quo premium intercedit, sine fit emptio, vel venditio, vel locatio, vel permutatio: & nomine pretij intelligitur quodvis pretio estimabile.*

Nota, quod nomine rei spiritualis, quæ est obiectum simoniae, intelliguntur, quæ ad Deo, & ut est author

Y author